„Danskeren",
ET NYHEDS- OG OPBYGGELSES-BLAD FOR DET DANSKE FOLK I AMERIKA,
udgivet af
Danish Lutheran Publishing House,
Blair, Nebraska.

„Danskeren" udgaar Onsdag i hver Uge.
Pris pr. Aargang:
De Forenede Stater $1.50. Udlandet $2.00
Bladet betales i Forskud.
Bestilling, Betaling, Adresseforandring, osv. med Undtagelse af Bidrag til Bladets Indhold adresseres
Danish Lutheran Publishing House,
Blair, Nebr.

Alle Bidrag til Bladets Indhold — Korrespondancer, Afhandlinger og andre Artikler — sendes til dets Redaktør:
A. M. ANDERSEN, Blair, Nebr.

Entered at Blair Post office as second class matter.

Advertising rates made known upon application.

I Tilfælde af, at Bladet ikke modtages regelmæssigt, bedes man klage til det stedlige Postkontor. Skulde dette ikke hjælpe, bedes man henvende sig til „Danskeren"s Kontor.

Naar Læserne henvender sig til Folk, som averterer i Bladet, enten for at købe hos dem eller for at faa Oplysning om det averterede, bedes de altid omtale, at de saa Avertissementet i dette Blad. Det vil være til gensidig Støtte.

Sætternissen — vi prøver paa at holde ham i Orene, men alligevel lykkes det ham at spille os Puds en Gang imellem. Sidst havde han spillet os det Pus, at der i Artiklen „Wilsons Budskab til Rusland" paa Forsiden var kommen til at staa „Auto-War-Status maa forandres" i Stedet for „Ante-War-Status" o. s. v., og der var gaaet en hel Del Eksemplarer gennem Pressen, før vi opdagede Fejlen og fik den rettet.

Vidt kendt norsk Biskop død. Biskop Chr. Brun døde den 27. April efter en Uges Sygdom. I ham, skriver „Verdens Gang", har den norske Kirke mistet en af sine bedste Mænd. Han var usædvanlig rigt begavet, og hans Evner var omfattende. Baade som Prædikant og som Administrator hørte han til de ypperste hos os, han var ogsaa en frugtbar kirkehistorisk Skribent, dernæst en dygtig og interesseret Kommunemand. Han lagde Kraft i mange Slags Arbejde for Kirken, baade i kristelige Foreninger og i gejstlige Møder; han gjorde mest af alle for at faa dannet den norske Præsteforening. Paa vidt forskellige Omraader kan man spore hans Initiativ. Biskop Christen Brun var født i Bergen den 6. September 1846. Han blev Student i 1864 og tog teologisk Embedseksamen i 1870. Efter en rig Virksomhed som Lærer og Præst blev han i 1906 Biskop i Hamar Stift.

Fra vort Samfunds Aarsmøde i Neenah, Wis.

Tirsdag Aften begyndte Aarsmødets Delegater og Gæster at samles i Neenah, hvor de fandt Indkvarteringskomiteen færdig til at tage imod dem. Der var indmeldt mellem 400 og 500 Gæster. Byens Danske saa vel som den øvrige Befolkning havde beredtvilligt aabnet deres Hjem for Aarsmødets Deltagere og gjort alt for at skabe Feststemning. Bespisningen foregik i Byens Klubs store Spisestue, som var rigt og smagfuldt prydet med amerikanske Flag. Det hele Arrangement var vel gennemført.

Onsdag Formiddag aabnedes Aarsmødet i den danske Kirke med Gudstjeneste. „Hyggelig rolig, Gud er din Bolig, underlig skøn" tonede rigt og fyldigt hen under Kirkens skønne Hvælvinger og mindede om det Aandstempel, som Gud bygger sig iblandt os, og hvor vi skulde dyrke og tjene ham.

Past. G. B. Christiansen, Samfundets Formand, tjente ved Alteret, hvorfra Kirkens Trosbekendelse oplæstes. Dernæst lød Helligaandssalmen. „Kom Regn fra det høje og mindede om, at det er ved sin Aand, at Gud gør sit Arbejde iblandt os.

Past. H. W. Bondo fra Luck, Wis., holdt Aabningsprædikenen over Ezekiel 34, 26, et Ord, der i høj Grad passede til Anledningen, og som Prædikanten udviklede paa en skøn Maade. Han begyndte med at sige, at Herren, vor Gud, gør store Ting. Han forjætter store Ting, og Han opfylder sine Løfter. Hans Løfter i Edens Have og til [illegible] gik i Opfyldelse og gaar [illegible] i Opfyldelse. Sønnens [illegible] gave sin Faders [illegible] Aandelsernes Op- [illegible]

Ogsaa iblandt os har Gud sin Høj, hvorfra han arbejder til Velsignelse. Ezekiels Ord gælder ogsaa os.

Det er et Mærkeaar i Aar for den lutherske Kirke og ogsaa for vor Afdeling. Herren vil velsigne os, ja har rigelig velsignet os. Vi behøver bare at tænke paa Skolegerningen — Præsteskolen og Ungdomsskolerne — vor Indremission og vore Hedningemissioner — Sanatoriet og Mormonmissionen. Han har ud fra vor Høj arbejdet blandt andre, og Arbejdets Velsignelse er kommen tilbage til os selv. Ofte var der Riviniger iblandt os, men han lægede, og han gav nye Kræfter. Og trods vore Fejltrin staar hans Høj, vor danske lutherske Kirkeafdeling, endnu fast, og forbliver vi tro mod hans Ord og Sakramenter, vil hans Velsignelses Regnstrømme tilflyde os i Fremtiden i rigt Maal.

Skal jeg nævne en af vore Mangler, er det Mangel paa sand og redelig Syndserkendelse. Det synes at ligge i Luften at tage let og overfladiskt paa alle Ting og ikke mindst de aandelige. Her gælder det om at bringe den lutherske Kirkes Hovedprincip i Anvendelse, nemlig Forkyndelse af Herrens Ord alene og Forvaltning af hans Sakramenter som eneste Middel mod Mangelen, og maa vi forblive tro mod den aabne Bibel, saa skal Regnen falde i rette Tid.

Samfundets Formand erklærede Aarsmødet for aabnet i den treenige Guds Navn, og Stedets Præst, Past. M. N. Andreasen bød Aarsmødet paa egne og Menighedens Vegne velkommen. Dernæst udvalgtes en Fuldmagtskomite, som kom til at bestaa af Præsterne L. Petersen og E. R. Andersen, samt Delegat Adolf Nielsen fra Hazelwood, Minn.,

I Middagspausen samledes de forskellige Kredse for at vælge hver sit Medlem til Nominationskomiteen, som kom til at bestaa af Præsterne L. H. Kjær, C. Olsen, Chr. Falk, P. M. Petersen, E. S. Rosenberg og Delegaterne, P. H. Linden, Peter Andersen og T. C. Thompson.

Forretningsmødet begyndte Onsdag Efterm. i den presbyterianske Kirke med Affyngelse af en Salme, hvorefter Formanden oplæste den 130 Salme og ledede i Bøn. Derefter introducerede Past. Andreasen Byens Mayor, C. B. Clark, som bød Aarsmødet velkommen til Neenah, samt udtalte sig rosende over Danskernes Arbejde, idet man altid kunde være sikker paa at finde dem paa den rette Side af Tidens brændende Spørgsmaal. Mr. Clark gav en kort Oversigt over Neenahs Historie til Bedste for Aarsmødet.

Past. Christiansen svarede med en patriotisk Tale, mens han udfoldede et amerikansk Flag, hvori han mindede om, at vi var amerikanske Borgere af dansk Afstamning, som var i inderlig Forstaaelse med Landets Kamp med det tyske Voldsherredømme.

Derefter skredes til Valg af Ordstyrer. Past. L. A. Laursen blev valgt til dette Embede, og Past. J. C. Carlsen blev valgt til Hjælpesekretær. Past. B. C. Mengers blev valgt til at referere til Byens Blade.

Formanden oplæste sin Indberetning og henviste til, at Aaret 1917 var et alvorligt og vigtigt Aar i den politiske Verden, og at vi højtideligholder 400 Aarsdagen for den lutherske Reformation med den aabne Bibel og den aabne Dør for Hjemme- og Ydremission. De samlede Udgifter for sidste Aar inden for vor Kirkes Menighedsarbejde havde været ca. $155,000. Han fremhævede de opmuntrende Beretninger fra alle vore Arbejdsmarker og Missioner. Han gjorde opmærksom paa, at flere af vore Præster kunde holde 25 Aars Jubilæum, og at det var 25-Aar, siden Past. N. L. Nielsen, Oaks, Okla., havde begyndt sit selvfornægtende Arbejde iblandt Cherokee Indianerne.

Sekretærens Indberetning indeholdt blandt andet en Omtale af Luther College og dens Brug som Skole i Fremtiden og hentydede til Stiftelse af en Lutherforening for Tilvejebringelse af 1000 Doll. om Aaret til Skolens Drift.

Kasserens Rapport viste, at der var gaaet en Sum af $98,000 gennem hans Hænder i det forløbne Aar. Deraf var ca. $70,000 til Jubilæumsgaven, $6,800 til Japanmissionen, $2,400 til Indianermissionen, $3,900 til Mormonmissionen. Samfundet var nu uden Gæld.

I Skoledirektionens Rapport for Skolen i Blair blev der meddelt, at Skolen havde haft 143 Studenter, og at det havde været et godt og frugtbart Skoleaar, samt at Staten krævede mere Biblioteksrum og flere Bøger og et større Laboratorium.

Om Aftenen talte Past. James Petersen fra Harlan, Ia., over Emnet „Hvorledes Gud finder en Synder, og en Synder finder Gud." Det var et klart, indtrængende og bibelsk Vidnesbyrd.

Torsdag Morgen holdt Past. K. Anker et Foredrag i den danske Kirke over Samuels Reformation for en stor og interesseret Forsamling. Foredraget var lærerigt og tankevækkende. Det var særligt Pastor Ankers Hensigt at vise, hvorledes Gud finder sine Redskaber, driver dem frem og bruger dem til sin Sags Fremme. Frugten af Samuels Reformation var Davids Salmer og Salomons Tempel.

Forretningsmødet om Formiddagen var optaget af Oplæsning af forskellige Rapporter. Prof. Vig rapporterede for Trin. Seminarium. Den nationale Bølge havde ogsaa naaet Skolen og revet 15 Studenter med sig, hvoraf en var en theologisk. Reformationskomiteen havde blandt andet udgivet en Bog betitlet „Luthers Liv". Den koster 50 Cents og anbefaledes til almindelig Udbredelse blandt vort Kirkefolk at det kunde faa en klar og intelligent Forstaaelse af Luthers Liv og Gerning. Past. Bertelsen udtalte sig varmt til Fordel for alle de Skrifter, der var fremkommen i Anledning af Reformationen Jubilæet og udtalte sig imod al utidig og forvirrende Kritik over saadanne, som var anbefalet af Samfundets ledende Mænd.

Publikhinghuset havde haft et godt Aar til Trods for de høje Priser paa Papir og andre Dele; men de høje Priser havde resulteret i en Underbalance paa 1200 Doll. paa vore Blade.

Komiteen for Opførelsen af Maskinhuset rapporterede, at det nu staar opført og færdigt til Trods for store Vanskeligheder og gør udmærket Tjeneste. Sidste Vinter havde man en stor Kulbesparelse. Maskinhuset har et Par Tusind Dollars Gæld, hvilken Sum man havde laant af Jubilæumsfundet.

Rev. S. P. Long, D. D., Mansfield, Ohio, holdt et Foredrag Torsdag Aften over Emnet: „Our Little Martin Luther." Den store Presbyteraner Kirke var tæt pakket af Mennesker. Og det var med Forventning, at man modtog Dr. Long. Foredraget var yderst interessant.

Forsamlingen begyndte med at synge Salmen: „Vor Gud han er saa fast en Borg," hvorefter Prof. Lang læste Salme 87 og holdt Bøn. Menighedens Sangkor sang en Sang, hvorpaa Dr. Long besteg Talerstolen. Han begyndte med at fortælle, at han kom fra mange lignende Møder, og at det var ham altid en Glæde at tale til en Forsamling, der søgte de Ting herovenfra. Han vilde bestræbe sig paa at bruge smaa Ord om store Ting, og for at forstaa vor Tid, maatte vi gaa tilbage og se i Historien. Historien er fuld af Løgn om Luther. Til Eks. lærer man i den katolske Tradition, at Djævelen stjal Luther et helt Aar, før han døde, og at hans Grav lugter af Helvedsild. Vi gør ikke en Gud af Luther, men vi holder af at se ham akkurat, som han var. Vor Luther var en lille Luther, men ikke desto mindre vejede han mere end Leo den Tiende, France den Første og Henrik den Ottende tilsammen. Luther kom fra smaa Kaar, og han fik Bank femten Gange hver halve Dag. Hans Opdragelse var haard. Luther var en dygtig Student, hvilket senere hen viser sig i hans Bibeloversættelse og lille Katekismus samt talrige Bøger. Han er i Grunden Demokratiets Fader. Præstehjemmet, som har fostret saa mange store Mænd i Verden (Hughes og Wilson er Præstesønner), gav Luther os, hvis store Eksempel han ogsaa er.

Fredag Morgen sang Kingokoret fra Racine i den danske Kirke, hvorefter Pastor L. Jensen holdt et Foredrag over „Jonas". Han udmalede paa en livlig Maade Jonas' Karakter. Jonas blev stillet over for et alvorligt Valg og valgte sin egen Vej, og det var han bestemt paa trods alle Hindringer. Jonas skjulte sig ved at gaa til Søs; men der kunde Gud finde ham. Og da Jonas saa, at Gud havde fundet ham og vidste, hvorfor Skibet truedes af Stormen, var han Mand nok til at gaa til Bekendelse. Men endnu var hans Egenvillie ikke knust. Gud maatte tage haardere paa ham. Men Jonas maatte i Dybet med sin Gud, og der fik han Brug for Forraadet samlet ind i gode Tider. Han levede i Davids Salmer. Han vandt Gud i hans Hjerte, og nu vilde han gaa.

Jonas holdt ingen lang Prædiken for Ninive, kun, at Gud havde i Sinde at ødelægge Staden for dens Synders Skyld. Men den korte Prædiken havde stor Virkning. Ninive omvendte sig og Gud frelste Staden. Jonas var vred over Guds Barmhjertighed. Ja, hvem kan ransage og kende det menneskelige Hjerte.

Forhandling optoges Fredag Morgen. Skriftlæsning og Bøn af Pastor Vammen. En Komite blev valgt til at komme med Forslag angaaende Præsteligningen. Komite Nr. 5 kom til at bestaa af Præsterne L. Petersen, H. Nielsen, K. Krog og Delegaterne J. Gebur og Thorvald Jørgensen. Ordinationskomiteen af Præsterne K. Anker, Søholm, Ving, Bertelsen og Delegaterne P. Rasmussen, Petersen og A. Gav.

Past. E. Prsoensen genvalgtes som Sekretær og Otto Hansen som Kasserer. Pastor C. C. Kloth genvalgtes paa Børnehjemsbestyrelsen. Pastor A. P. Hansen valgtes i Ungdomsudvalget. Pastor J. Simonsen blev genvalgt i Præstekomiteen. Som Revisorer valgtes H. L. Jensen, H. Iversen, N. Th. Lund og H. Nielsen, C. D. Skov genvalgtes i Kirkeraadet og ligeledes L. Bedsted. Pastor H. P. Jensen genvalgtes i Skoledirektionen og Ove Andersen valgtes i S. C. Petersens Sted. Til Danish Luth. Pub. House Direktion valgtes N. S. Nielsen, Des Moines, og Pastor H. Bertelsen, Omaha.

Det bestemtes, at Pastor Raarups Rapport gaar i Aarsberetningen. Den lød paa $75,500 til Dato.

Pastor J. M. Hansen oplæste Rapport fra Præsteenkekassen, som henlagdes til Komite Nr. 5.

Fortsættes.

Den norsk-lutherske Kirke i Amerika.

Foreningen af Hauges Synode, Den norske Synode og Den forenede norske Kirke er fuldbyrdet.

„Den norsk-lutherske Kirke Amerika" blev stiftet Lørdag Form den 9. Juni i St. Paul Auditorium under stor Højtidelighed.

Til Formand for det nye Samfund valgtes Dr. H. G. Stub, tidligere af Den norske Synode til Viceformand, Dr. J. N. Kildahl, tidligere af Den forenede Kirke; Sekretær Past. N. J. Løjre, tidligere af Hauges Synode, og til Kasserer, Erick Waldeland, tidligere af Den forenede Kirke.

Paa den Tid, Foreningsmødet blev holdt, ringede Kirkeklokkerne i de tre Samfunds Menigheder udover det hele Land, fra Atlanterhavskysten til Stillehavskysten, fra Texas til langt nordpaa i Canada.

Det nye Samfund tæller ca 490,000 Sjæle tilhørende næste 3,000 Menigheder (289,250 i den forenede Kirkes 1,650 Menigheder, ca. 156,000 i Den norske Synodes vel 1,000 Menigheder og 41,671 i Hauges Synodes 290 Menigheder) samt 1,257 Præster og som Lærere og i andre Samfundsgøremaal virkende Theologer (650 i Den forenede Kirke, 447 i Den norske Synode og 160 i Hauges Synode).

Forretningsmødet vedtog bl. a. følgende Resolution, introducert ved Jens C. Roseland:

Inasmuch as our nation has been drawn into this regretable world war;

And, inasmuch as our government has appealed to all our citizens to give it our loyal support in this national crisis;

And, inasmuch as the constituency of this convention is chiefly of foreign extraction, and of the Lutheran faith;

Therefore, be it hereby resolved by this gathering, approximately 10,000 Norwegian Lutherans from the various states of the Union, in convention assembled at the St. Paul Auditorium, St. Paul Minnesota, that we most cordially pledge the President of the United States, and its Government our most loyal support, praying that the God of nations may guide them with his counsel and grant our nation a happy issue out of this deplorable conflict.

En Minoritet indenfor Den norske Synode, som ikke har villet gaa med i Sammenslutningen af de tre Samfund, som nu har dannet den norsk-lutherske Kirke i Amerika, har ifølg. „Mpls. Tid." organiseret sig. Omkring 20 Præster og et lignende Antal Lægmænd har i disse Dage haft deres Hovedkvarter paa Aberdeen Hotel i St. Paul, og Resultatet af deres Forhandlinger er Dannelsen af et midlertidigt Styre for Fortsættelsen af Den norske Synode. Til Formand valgtes Pastor B. Harstad, Parkland, Wash.; Viceformand, Past. J. A. Molstad, Chicago; Sekretær, Past. C. M. Kittelsen, Minneapolis; Kasserer, Past. O. T. Lee, Northwood, Iowa.

Minoritetsfolkene erklærer, at de ikke vil være med i det nye Samfund paa nærværende Basis, og at de agter at blive staaende paa den gamle Bekendelse og ved den gamle Organisation. De agter at fortsætte med Den norske Synode og bevare dens Principper og frikirkelige Styre. Hvis de finder, at de ifølge Loven ikke kan være Den norske Synode, saa er det deres Hensigt at stifte et nyt Samfund paa den gamle Bekendelse og de gamle Principper, siger en af det midlertidige Styres Medlemmer. Til at begynde med vil de udgive en Pamflet, hvori deres Program vil blive fremstillet, og de har ogsaa Planer om senere at udgive et Blad.

I Konference med Minoritetsfolkene har været en Komite paa tre Medlemmer fra Synodalkonferencen, der omfatter de tyske Samfund, Missouri-Synoden, Minnesota-Synoden, Wisconsin-Synoden og Michigan-Synoden. Forhandlingerne har drejet sig om forskellige Punkter i „Opgør".

Som bekendt vilde den norske Frikirke ikke være med til Sammenslutningen. Vi meddelte i sidste Nr. en Udtalelse af Prof. Helland om Grunden til, at Frikirken holder sig tilbage. Og i sidste Nr. af „Folkebladet" siges, at det vigtigste, som blev foretaget paa de tre Samfunds Slutningssessioner, var at forhindre en Splittelse inden for Hauges Synode og gøre det muligt for dette Samfund at gaa som et Hele ind i det nye Samfund.

Det er altsaa ikke hele det norsk-lutherske Kirkefolk, der er gaaet sammen og har stiftet „Den norsk-lutherske Kirke i Amerika". Nogle smaa Grupper staar tilbage.

Men Jubel var der og er der blandt dem, der har sluttet sig sammen. Vi overser ikke, at det er „Hvedebrødsdage" for disse, og de vil ikke vare ved uafbrudt. Der forestaar Arbejdsdage, og der kan komme Brydninger og Kampe, som de ikke nu aner.

Alligevel mener vi, at det er noget stort, der er sket ved Sammenslutningen af de tre Samfund til Den norsk-lutherske Kirke i Amerika, vi glæder os over det, og vi skal sige hvorfor.

For det første mener vi, at det skete er et Skridt i Retning af, hvad vor Herre Jesus Kristus, Menighedens Hoved og Herre, beder om, naar han siger:

„Men jeg beder ikke alene for disse, men ogsaa for dem, som ved deres Ord tro paa mig, at de maa alle være eet; ligesom du, Fader! i mig, og jeg i dig, at ogsaa de skulle være eet i os, for at Verden maa tro, at du har udsendt mig." (Joh. 17, 20 og 21).

Det har Betydning for Verden, at de, der bekender sig til Kristus — særlig da saadanne, som tilhører samme kirkelige Bekendelse — slutter sig sammen. Vantroen har da saa eet Vaaben mindre imod Kirken, det nemlig, at de Kristne kævles indbyrdes.

Desuden mener vi, at det ikke er Lederne indenfor de tre Samfund, ikke de strengt ortodokse Teoretikere, der særlig har motiveret og virkeliggjort Forening, men fortrinsvis det praktiske kristne Lægfolk indenfor de tre Samfund, der har været den bevægende Kraft i Foreningsarbejdet.

Ikke at der er slaaet af paa „den rene Lære", men Grundsandhederne og praktiske Hensyn er traadt mere i Forgrunden end tidligere. Og det er sikkert en Vinding.

Det forundrer os derfor, at „Frikirken", som ellers synes at ville hævde de praktiske Hensyn, Livet, Arbejdet, — at den ikke er gaaet med. Der skulde vel aldrig ligge noget af den norske stive Vedholden ved „ledende Principper" til Grund derfor? Det har jo ogsaa været et Særkende særlig for Den norske Synode, at den havde sine „ledende Principper". Og hvad andet er det, der særtegner den lille Minoritet, der holder sig tilbage?

Fra „Den danske Kirke": Aarsmøde.

Følgende meddeles efter „Dannevirke" af 13. Juni: Den danske ev.-luth. Kirke i Am. samledes fra 6. til 10. Juni til Aarsmøde i Afsland, Mich., efter Indbydelse fra den derværende lille danske Kedrons Menighed og dens Præst, Højskoleforstander P. Rasmussen. Der var mødt 22 Præster og 52 Delegater. Af de sidste var fire Kvinder.

Et stort Telt var rejst, hvori der holdtes Møder og Gudstjenester om Aftenen og om Søndagen. Forretnings- og Forhandlingsmøderne holdtes i Kirken.

Formanden gør i sin Indberetning opmærksom paa, at der er vundet frem paa Vestkysten, idet baade Seattle og Junction City har faaet Præster, ligesom D. d. K.s gamle Menighed i Ferndale har faaet Præst. Missionen i Seattle støttes med $25 om Maaneden, Missionen i Los Angeles med $40 om Maaneden og Missionen i San Francisco med $50 aarlig.

Om Arbejdet i 4. Kreds (Iowa) skriver Formanden, at det ikke var udvidet, dog heller ikke indskrænket. I 3. Kreds var der heller ikke indvundet nyt Land. I 2. Kreds (Mich.) ængstedes Kredsformanden for Tilbagegang i aandelig Kraft.

I Anledning af, at det i Aar er 400 Aar, siden den lutherske Mission begyndtes, henstilledes det til Præster og Menigheder, at der blev afholdt Jubilæumsfester i alle Menigheder i Løbet af Sommeren eller Efteraaret, og at der omkring den 31. Oktober holdes en stor Jubilæumsfest paa Skolen i Des Moines. — Som Jubilæumsgave nævntes: En Lutherkirke i Des Moines og et Fond til Skolen i Des Moines. Fra en Mand i Samfundet var der kommet det Tilbud, at han og hans Hustru vilde give $1000 til et Fond, hvis der var andre, der ogsaa hver vilde give $1000, saa der ud fra denne Begyndelse kunde blive sat Kraft paa at samle $50,000.

Da begge Opgavers Gennemførelse paa samme Tid maaske var for svære, tilraadtes det at samle Kræfterne om den ene, saa den kunde blive løst paa en værdig Maade.

Med Tak nævnte Formanden den Støtte, Udvalget, dansk-amerikansk Kvindeforening i København og danske Kvinders Missionsfond havde ydet Samfundet i Aarets Løb.

Sluttelig skal meddeles efter „Kr. Sml." for Søndag den 17. ds.: Past. A. V. Andersen, Chicago, fik Lejlighed til at fremlægge og begrunde sit Forslag. Han mente, at Forholdene mere og mere udvikler sig saadan, at det blev nødvendigt, at de vordende Præster maatte dygtiggøres i det engelske Sprog og tillige blive fortrolige med engelske Teologi. Herom udspandt sig en Forhandling, hvori deltog Præsterne Gøtke, Tarpgaard, J. A. M. Rodholm, der alle holdt paa, at det først og fremst gjaldt om at gøre Undervisningen paa Modersmaalet saa dyb og inderlig som mulig, medens H. P. Rasmussen sammen med Past. Andersen ønskede en fyldigere engelsk Uddannelse.

Rusland under Genfødsels-Veer.

(Slutning.)

Ingen Tale om Separatfred.

Fejlt underrettede Korrespondenter og tyske Agenter sprede Rygte om, at Rusland var rede til at slutte Seperatfred. Men det har ingen Sinde været Tilfældet. Der var aldrig Fare for sligt. Lenin og hans Tilhængere var fra Begyndelsen et Mindretal. Formanden for Arbejderraadet og Soldater-Deputationen, Teheidze, erklærede kort efter Lenins Ankomst til Petrograd, at han vilde blive opslugt af Rusland. Det var en mærkelig Forudsigelse, som gik i Opfyldelse om faa Uger. Lenin tabte Tilhængere i Tusindtal. De russiske Masser, lig de britiske og franske Masser, ønskede universal Fred paa visse radikale Betingelser, men ingen Seperatfred under nogen Slags Omstændigheder.

Man kan ikke lægge for stærkt Eftertryk paa, hvad der siges i foregaaende Sætning. Det forklarer i et Nøddeskal Raadets virkelige Holdning og dets Handlinger. Saaledes foreslaldt det første Milyukoff Tilfælde paa Grund af Raadets Standpunkt i Forhold til Fred. Paul Milyukoff, Udenrigsministeren i den provisoriske Regering, havde stedse været inde for Ruslands Erhvervelse af Dardanellerne og Konstantinopel. I April udtalte han sig i den Retning til en Aviskorrespondent. Det forvoldte vældig Modstand, da Masserne og deres Raad ingen Annektion ønskede. Resten af Kabinettet hastede med at kundgøre, at Milyukoff talte for sig selv og ikke for Regeringen og afværgede saaledes en Krise.

Men der var allerede drevet en Kile ind imellem Raadet og Kabinettet. Hint mente, at Miyukoff stod i Vejen for en tysk Revolution og udtrykte ikke Folkets Flertals Villie, hvilket uden Tvivl var sandt. Raadet indtog derfor en mere aarvaagen Holdning end tidligere over for den provisoriske Regering. Samtidig begyndte det at øve en egen Autoritet, og saaledes skabtes der en Dobbeltmagt. En national Kongres af alle Arbejderraad og Soldater-Deputationer holdtes i Petrograd i Midten af April og vedtog bl. a. følgende Resolution:

„Kongressen opfordrer Ruslands revolutionære Demokrati til at samle sig om Raadet og holde sig rede til kraftigt at undertrykke ethvert Forsøg, som Regeringen maatte gøre paa at kontrolere Demokratiet, eller paa at nægte Udførelsen af sine Pligter."

To Uger senere fandt Raadet i en Handling af Milyukoff „et Forsøg af Regeringen paa at undvige Demokratiets Kontrol." Udenrigsministeren sagde, idet han meddelte de Allierede Regeringens Afkald paa alle Annektioner og Skadeserstatning: „Den provisoriske Regering . . . . vil bevare streng Agtelse for sine Forpligtelser over for Ruslands allierede". Det fremkaldte en Storm. Hvilke de Forpligtelser var, kendte man ikke, men at de omfattede Ruslands Erhvervelse af Dardanellerne, havde Premier Trepoff udtalt i Fjor. Raadet fordrede en Forklaring af den provisoriske Regering. De revolutionære Masser, ophidsede af Ekstremister og tyske Agenter, blev ufyrlige. En Dags Tid eller to var Petrograd Skueplads for meget dramatiske Begivenheder. Der lød Raab: „Ned med Milyukoff! Ned med den provisoriske Regering!" Der var en ny Revolution i Luften.

Heldigvis havde Raadet Magt over Situationen. Befolkningen adlød dets Ordrer. Paul Milyukoff kom modigt frem og forsvarede selv sit Standpunkt. Mange i Forsamlingen støttede ham. Det blev klart for Raadet, at paa dets Afgørelse beroede Ruslands Frihed, at Borgerkrig var uundgaaelig, dersom det viste Mangel paa Tillid til den provisoriske Regering; og det radikale Raad stemte — rigtignok med et lille Flertal — for at støtte Regeringen.

Demoralisation i Hæren.

Ved samme Tid, tidlig i Maj, udvikledes en alvorlig Tilstand i Hæren som Følge af Socialisternes Fredsagitation. Soldaterne begyndte, henrevet af skønne Drømme, at fraternisere med Tyskerne. Disciplinen slappedes ralk. Autoriteterne var magtesløse. Kun Deputeret-Raadet havde Indflydelse over de fleste af Soldaterne. Og Raadet var aabenbart ikke i Harmoni med den provisoriske Regering. Det fattede endog en Beslutning, som gik ud paa, at sammenkalde en international Socialistkonference i den Hensigt at tvinge de Allierede til atter at fremsætte deres Maal med Krigen og faa universal Fred i Stand. Hærens Geleder tydede dette som Frihed til at handle, som de lystede. Det gav Tyskerne Anledning til at drage store Hærstyrker fra Østfronten til Vestfronten.

Demoralisationen greb saa rask om sig, at General Korniloff, Manden, der arresterede Czarinden, resignerede fra sin Post som Kommandant i Petrograd, idet han paastod, at Raadet greb forsturende ind i hans Pligter. Folkeheroen Gen. Brusiloff og Gen. Gurko havde anmodet om at blive løst fra deres Embeder, idet de havde advaret imod den Opløsning, der truede Hæren.

Den provisoriske Regering havde indbudt Raadet til at tage Del i Kabinettet for saaledes at hæve Dobbelstyrelsen, men det socialistiske Raad afslog Indbydelsen med en Stemmes Majoritet. Situationen var ved at blive fortvivlet. Raadet havde Magten og Indflydelsen men nægtede at dele Ansvaret. Regeringen bar hele Ansvaret men havde ingen Magt. Krigsminister Gutchkoff resignerede som Protest. Den socialistiske Justitsminister Kerensky rettede en lidenskabelig Appel til Folket, idet han